

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 121/2025-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Matúšom Harkabusom, Červenej armády 1, Martin, proti rozhodnutiu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 32D/16/2023 z 20. novembra 2024 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 8. januára 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozhodnutím súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia, ktoré navrhuje zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Zároveň navrhuje odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia do rozhodnutia vo veci samej.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že predseda a Sudcovská rada Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podali proti sťažovateľovi disciplinárny návrh. Najvyšší správny súd napadnutým rozhodnutím uznal sťažovateľa vinným z toho, že 17. októbra 2023 na parkovisku pri budove najvyššieho súdu po tom, čo sudca [REDAKOVANÉ] svojím vozidlom nacúval do vozidla sťažovateľa bez toho, aby mu spôsobil škodu, po zaparkovaní a vystúpení z vozidiel sťažovateľ razantne pristúpil k [REDAKOVANÉ], ktorého chytil za košeľu pod krkom, prudko ho odtlačil od motorového vozidla smerom k detskému ihrisku, pričom ho stále držal za košeľu pod krkom, až ho napokon silno odsotil, pričom k útoku došlo na mieste verejnosti prístupnom. Porušil teda povinnosti sudcu podľa § 30 ods. 1, 2 písm. g) zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch“), pričom vzhľadom na spôsob konania, mieru zavinenia a inú prítiažujúcu okolnosť je

škodlivosť tohto konania zvýšená. Tým spáchal závažné disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 1 písm. a) v spojení s ods. 2 písm. b) zákona o sudcoch, za čo mu najvyšší správny súd uložil disciplinárne opatrenie, a to zníženie funkčného platu o 50 % na obdobie 3 mesiacov.

3. Pri meritórnom posudzovaní najvyšší správny súd rozdelil právne posúdenie veci na procesné námietky a na posúdenie samotného konania sťažovateľa. Ako procesnú námietku posúdil tvrdenie sťažovateľa, že disciplinárni navrhovatelia sú vo veci zaujatí a že sťažovateľ bol selektívne vybraný za páchatela incidentu, pričom sťažovateľ podporil zaujatosť disciplinárnych navrhovateľov rozhodnutím najvyššieho správneho súdu vo veci sudcu [REDAKOVANÉ] sp. zn. 32D/22/2022 z 22. mája 2023 (ďalej len „rozhodnutie [REDAKOVANÉ]“) a rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Todorova proti Bulharsku z 19. 11. 2021 (ďalej len „rozhodnutie Todorova“).

4. Disciplinárny senát odkazované rozhodnutia porovnával so sťažovateľom namietanými vadami disciplinárneho návrhu, ktoré majú mať za následok nevyvodenie disciplinárnej zodpovednosti proti nemu. Vo veci Todorova bolo relevantné, že išlo o predsedníčku združenia sudcov, ktorá sa verejne kriticky vyjadrovala k správe súdov v rámci prebiehajúcej diskusie k reforme súdnictva (konkrétne v médiách viackrát prezentovala stanovisko svojho profesijného združenia k činnosti najvyššej súdnej rady a údajnému nátlaku výkonnej moci na súdnictvo vrátane vyhlásení ministra vnútra v médiách, ostro kritizovala nedostatočnú transparentnosť postupov menovania predsedov súdov). Jej kritické prejavy smerovali proti subjektom, ktoré neskôr iniciovali kroky k jej disciplinárnemu postihu vrátane disciplinárneho konania. Z odôvodnenia rozhodnutia Todorova upriamil najvyšší správny súd pozornosť na bod 154 (odlíšenie prípadov, keď bol podľa ESLP dôvodom na napadnuté opatrenia výlučne alebo najmä výkon slobody prejavu sťažovateľa, od prípadov, keď boli opatrenia vo svojej podstate viazané na spôsobilosť sťažovateľov vykonávať svoju funkciu), bod 155 (k zohľadňovaniu časového sledu udalostí), bod 179 (záver, že disciplinárne konania a sankcie uložené sťažovateľke predstavovali zásah do výkonu jej práva na slobodu prejavu, ktorý nebol nevyhnutný v záujme legitímnych cieľov) a bod 180 (tento záver nebráni stíhaniu sudcu za nesplnenie pracovných povinností po tom, čo uplatnil právo na slobodu prejavu, ak neexistuje žiadne podozrenie o tom, že toto stíhanie bolo vedené ako forma odplaty za výkon tohto práva).

5. Pre rozhodnutie najvyššieho správneho súdu vo veci sudcu [REDAKOVANÉ] bolo relevantné, že v rozhodnom čase bol prezidentom Združenia sudcov Slovenska, keď sa v pomerne krátkom období pred podaním disciplinárneho návrhu (roky 2021, 2022) verejne kriticky vyjadroval k navrhovanej súdnej mape presadzovanej bývalou ministerkou spravodlivosti, ktorá následne proti nemu podala disciplinárny návrh, a to v deň, keď podala demisiu. Najvyšší správny súd, vychádzajúc z rozhodnutia Todorova, uzavrel, že konanie proti disciplinárne obvinenému sudcovi [REDAKOVANÉ] a s ním spojené hroziace sankcie a následky by predstavovali zásah do výkonu jeho slobody prejavu, ktorý by nebol nevyhnutný v záujme legitímnych cieľov, preto ho z disciplinárneho návrhu oslobodil.

6. Vo vzťahu k sťažovateľovi najvyšší správny súd uzavrel, že nebol preukázaný súvis medzi jeho slobodou prejavu a podaním disciplinárneho návrhu. Pri hodnotení sťažovateľom prezentovaných prípadov jeho verejného vyjadrovania kritériami rozhodnutia Todorova dospel k záveru, že tu absentuje I. časová súvislosť (nepovažoval za preukázané, žeby sťažovateľ v relevantnom čase verejne prezentoval svoje názory na dianie v justícii, ktoré by boli predmetom diskusie),

II. intenzita samotnej realizácie práva na slobodu prejavu, III. subjekt, ktorý bol adresátom vyjadrení sťažovateľa a následne disciplinárny návrh podal, a preto na prípad sťažovateľa nie sú aplikovateľné ani závery rozhodnutia [REDACTED].

7. Podľa najvyššieho správneho súdu nesúhlas sťažovateľa s kandidatúrou (aktuálneho) predsedu najvyššieho súdu, ktorý podal disciplinárny návrh, nemôže byť hodnotený ako kvalifikovaný útok na disciplinárneho navrhovateľa, osobitne ak od vyslovenia postoja sťažovateľa k danej voľbe uplynul pred podaním disciplinárneho návrhu podstatný časový úsek. Všeobecné vyjadrenia sťažovateľa kritizujúce systém fungovania súdnictva, sudcov, s ktorými sťažovateľ spolupracoval, nemôžu byť bez ďalšieho vnímané ako základ na označenie disciplinárneho návrhu ako účelovo podaného. Nie každá kritika vyslovená sudcom k prípadným disciplinárnym navrhovateľom môže byť vnímaná ako základ na uplatnenie záverov rozhodnutia Todorova, ktorého špecifickosť tkvie v tom, že subjekt kritizovaný sudkyňou Todorovou urobil cielene previerku plnenia pracovných povinností a netajil sa tým, že cieľom previerky sú jej vyjadrenia. V posudzovanom prípade nebol disciplinárny návrh založený na dôvode, ktorý by navrhovateľa aktívne hľadali.

8. K zaujatosti členov sudcovskej rady najvyššieho súdu (Mgr. Melicher a JUDr. Wänkeová) najvyšší správny súd uviedol, že títo sa vyjadrili na zasadnutí 21. júna 2023 (išlo o zaujatie stanoviska k dodržiavaniu zásad sudcovskej etiky), že sa cítia byť zaujatí proti sťažovateľovi. Na zasadnutí 22. novembra 2023 k bodu týkajúcemu sa podania disciplinárneho návrhu proti sťažovateľovi svoj vzťah zopakovali a po diskusii sudcovská rada dospela k záveru, že ich vyjadrenie nebráni tomu, aby sa zúčastnili na rokovaní, keďže predmetom nie je samotné meritórne rozhodnutie. Za prijatie uznesenia hlasovalo 6 prítomných členov vrátane dvoch namietaných sťažovateľom. Sudcovská rada nie je súdnym telesom, teda aj v prípade preukázanej zaujatosti hlasujúceho člena to nemá za následok vadnosť, resp. neplatnosť konkrétneho uznesenia. K rozšírenej argumentácii o zaujatosti aj JUDr. Márie Trubanovej, PhD., z dôvodu vyjadrenia jej manžela ide podľa najvyššieho správneho súdu len o domnienky, ktoré nie sú relevantné. K námietke o selektívnom prístupe disciplinárnym navrhovateľom najvyšší správny súd uviedol, že do jeho právomoci nepatrí posudzovať dôvody, pre ktoré disciplinárny návrh vo vzťahu k inému sudcovi podaný nebol, pretože rozhoduje iba o podanom návrhu.

9. V časti týkajúcej sa posúdenia samotného disciplinárneho skutku najvyšší správny súd uviedol, že prehratím záznamov predložených sťažovateľom a navrhovateľmi bol preukázaný priebeh incidentu, ku ktorému došlo 17. októbra 2024 o približne 8:17:50 medzi sťažovateľom a sudcom [REDACTED]. Sťažovateľ priebeh incidentu nerozporoval, tvrdil však, že sa konania dopustil v nutnej obrane, čo odôvodnil tým, že zo strany sudcu [REDACTED] išlo o provokáciu, jeho konanie opakovane ohrozovalo majetok a osobu sťažovateľa a malo stupňujúci charakter. Sťažovateľ z vozidla vystúpil a na opakovanú provokáciu konal tak, aby sudcu [REDACTED] spacifikoval a zabránil mu v ďalšom konaní na účely ochrany seba a majetku, pritom konal v silnom rozrušení. Poukazoval na to, že nutná obrana je prípustná proti provokácii ako protiprávnemu útoku, že pri hrozbe alebo trvaní útoku je potrebné prihliadať na objektívne i subjektívne hľadisko, že nutná obrana nebola celkom zjavne neprimeraná útoku a že je okolnosťou vylučujúcou protiprávnosť činu.

10. Najvyšší správny súd po vymedzení inštitútu nutnej obrany vyhodnocoval, či tvrdený útok sudcu [REDACTED] po zaparkovaní vozidiel trval alebo priamo hrozil. Z vykonaného dokazovania prehratím obrazových záznamov, najmä záznamu z budovy najvyššieho súdu považoval za

preukázané, že sťažovateľ a sudca [REDAKOVANÉ] po vzájomnej interakcii vyvolanej spôsobom ich jazdy svoje vozidlá zaparkovali. Týmto momentom ustálil koniec potenciálneho útoku, proti ktorému sa mal sťažovateľ podľa jeho slov brániť. Sťažovateľom odkazované rozhodnutie R 36/1991 nie je aplikovateľné, keďže dokazovaním bol okamih skončenia potenciálneho útoku preukázaný. Týmto momentom došlo k ukončeniu skutkového stavu, v rámci ktorého by prípadné konanie sťažovateľa mohlo byť vnímané ako nutná obrana. Podľa najvyššieho správneho súdu nebolo preukázané tvrdenie sťažovateľa o pokračovaní slovných provokácií zo strany sudcu [REDAKOVANÉ] po zaparkovaní vozidiel. Po zaparkovaní a vystúpení z vozidiel stál sudca [REDAKOVANÉ] chrbtom k vozidlu sťažovateľa, následne sa otočil, ruky mal pozvoľne pri tele a pomaly kráčal k autu sťažovateľa, pričom nebola z jeho strany preukázaná žiadna prudká gestikulácia alebo rýchly krok k sťažovateľovi, či fyzický prejav, ktorý by odôvodňoval tvrdenia sťažovateľa, hoci aj v rovine legitímnych predpokladov.

11. Podľa obrazového záznamu sťažovateľ po vystúpení z vozidla razantným spôsobom prikrečilo k sudcovi [REDAKOVANÉ], ktorý k nemu kráčal pomaly, na to ho sťažovateľ chytil za košeľu pod krkom a prudko ho tlačil od motorového vozidla smerom k ihrisku až ho napokon odsotil. Z takto ustáleného priebehu skutku po zaparkovaní vozidiel považoval najvyšší správny súd za preukázané, že žiadny hroziaci alebo trvajúci útok zo strany sudcu [REDAKOVANÉ], proti ktorému by bolo konanie sťažovateľa možné vyhodnotiť ako nutnú obranu, nehrozil ani netrval. Najvyšší správny súd preto nepotreboval doplniť skutok podľa návrhov sťažovateľa a na účely svojho rozhodnutia neposudzoval celý priebeh konania od príjazdu vozidla sťažovateľa k parkovacej rampe, pretože na základe vykonaného dokazovania a obrany sťažovateľa uzavrel, že nie všetky okolnosti, ktoré sa stali pred napadnutím sudcu [REDAKOVANÉ] sťažovateľom majú vplyv na posúdenie skutku kladeného mu za vinu. Skutok najvyšší správny súd upravil podľa vykonaného dokazovania pri zachovaní jeho totožnosti s vymedzením v disciplinárnom návrhu. Z uvedeného dôvodu nevyhodnocoval ani závery predloženého odborného vyjadrenia. Záznam z kamier bol bez zvukovej stopy, najvyšší správny súd nepovažoval za preukázané, čo sťažovateľ sudcovi [REDAKOVANÉ] povedal, preto v skutkovej vete neboli zahrnuté slová.

12. Obranu sťažovateľa, ktorou zdôvodňoval nasledovanie vozidla sudcu [REDAKOVANÉ], vyhodnotil najvyšší správny súd ako irelevantnú, pretože nepovažoval za preukázaný zákonný dôvod, pre ktorý by sťažovateľ mal zisťovať totožnosť vodiča, zákonný dôvod na taký postup neoznačil ani sťažovateľ.

13. Najvyšší správny súd tak dospel k záveru, že sťažovateľ tým, že razantným spôsobom chytil sudcu [REDAKOVANÉ] za košeľu pod krkom a následne ho prudko odtlačil od vozidla smerom k ihrisku, pričom ho stále držal za košeľu pod krkom až ho napokon silno odsotil, pričom k útoku došlo na mieste verejnosti prístupnom, cez ktoré prechádzajú okoloidúci ľudia, porušil povinnosť sudcu zdržať sa všetkého, čo by mohlo narušiť vážnosť a dôstojnosť funkcie sudcu a povinnosť dodržiavať zásady sudcovskej etiky, čím sa dopustil závažného disciplinárneho previnenia. Závažnosť konania sťažovateľa najvyšší správny súd ustálil s poukazom na spôsob konania (fyzický útok sudcu proti sudcovi, chytenie za košeľu pod krkom, prudké odtlačenie od vozidla a silné odsotenie), mieru zavinenia (úmysel takto konať, sťažovateľ sa vyjadril, že konal v úmysle sudcu [REDAKOVANÉ] zastaviť, teda v úmysle fyzicky ho atakovať) a inú prirážajúcu okolnosť (ku skutku došlo na mieste verejne prístupnom), pričom škodlivosť tohto konania je zvýšená. Podľa najvyššieho správneho súdu skutočnosť, že útok nebolo možné vyhodnotiť ako nutnú obranu,

nemení nič na tom, že už samotnú povahu útoku (ako bol skutok preukázaný) nie je možné vyhodnotiť ako nedbanlivostné konanie.

14. Podľa najvyššieho správneho súdu už len vlastný spôsob konania, a to narušenie vážnosti a dôstojnosti funkcie sudcu a porušenie zásad sudcovskej etiky v podobe fyzického útoku na iného sudcu na verejne prístupnom mieste, dostatočne odôvodňujú právnu kvalifikáciu skutku ako závažného disciplinárneho previnenia. Najvyšší správny súd akceptoval, že sudca je ľudská bytosť s emóciami, samotná funkcia sudcu a s ňou spojené atribúty na neho kladú vyššiu požiadavku ich kontrolovania, osobitne vo verejnom priestore. Prípadný dlhodobý nepriaznivý vzťah sťažovateľa a sudcu ■■■■■ v profesijnej či inej rovine nemôže byť právnym ospravedlnením fyzického útoku sudcu na kolegu, ako ani akceptovateľným prejavom vyvrcholenia takéhoto negatívneho vzťahu. V takýchto situáciách je od sudcu dôvodné očakávať prijatie samoregulačných opatrení, aby sa eskalácii vo vzájomnej interakcii dotknutých osôb predchádzalo. Sudcu to nezabavuje práva prijímania opatrení či iniciovania úkonov, ktorými by sa legitímne domáhal nápravy v správaní kolegu k svojej osobe. Sťažovateľ je dlhoročný sudca najvyššieho súdu a predpokladá sa, že by mal byť vzorom a prirodzenou autoritou pre sudcov najvyššieho súdu a nižších súdov, nielen pokiaľ ide o rozhodovaciu činnosť, ale aj správanie v každodennom živote, nielen v pojednávacej miestnosti. Z pohľadu najvyššieho správneho súdu tak konanie sťažovateľa jednoznačne neprispieva k zvýšeniu dôveryhodnosti justície, naopak, je spôsobilé vážne ohroziť a narušiť dôveru verejnosti k súdnej moci.

II.

Argumentácia sťažovateľa

15. Najvyšší správny súd neprípustným a neústavným spôsobom použil metódu umelej izolácie skutkových okolností, čo viedlo k abstrahovaniu od skutkového deja predchádzajúceho konaniu sťažovateľa spočívajúcemu v zatrasení sudcom ■■■■■ a k uznaniu sťažovateľa za vinného zo spáchania disciplinárneho previnenia na základe neúplného skutkového stavu. Účelovo a paradoxne tak najvyšší správny súd vytvoril dva skutkové stavy (v prvom dominovala agresivita a dopravné priestupky sudcu ■■■■■ a v druhom došlo ku konaniu sťažovateľa). Z porovnania výrokovej časti napadnutého rozhodnutia a výsledkov dokazovania vyplýva, že najvyšší správny súd prekrútil výsledky dokazovania, vynechal z nich podstatné časti a izoloval z komplexného skutkového stavu iba časť, ktorá nebola najpodstatnejšia pre rozhodovanie o vine a treste pre sťažovateľa, a tú použil na výrok o vine a na druh a výšku trestu. Napadnuté rozhodnutie neobsahuje žiadne vysvetlenie pre takýto postup obmedzenia skutku.

16. Najvyšší správny súd nevyhodnotil, že konanie sťažovateľa vyvolali výlučne provokácie sudcu ■■■■■. V odôvodnení nebolo právne hodnotené správanie sudcu ■■■■■, hoci jeho opakované porušenie dopravných predpisov bolo jediným spúšťačom celého skutku, ako sa reálne odohral. Spolu s aroganciou sudcu ■■■■■ pri úmyselnom cúvaní do auta sťažovateľa ide o provokáciu, ktorá mala byť pre najvyšší správny súd východiskom na určovanie okolností. Tým je aj jeho výpoveď nevierohodná.

17. Hodnotenie správania sťažovateľa a sudcu ■■■■■ ako vzájomnej interakcie vyvolanej spôsobom ich jazdy je hrubým skreslením skutkového stavu. Z odborných zistení znalca vyplýva možnosť právneho záveru, že od vstupu na parkovisko sa sudca ■■■■■ dopustil dvoch priestupkov.

Uzavrieť, že išlo len o interakciu, je popretím toho, ako došlo k incidentu. O interakcii nemožno uvažovať, pretože sťažovateľ sa nedopustil žiadneho dopravného priestupku.

18. Čin nevykazoval žiaden stupeň materiálnej nebezpečnosti pre sudcu [REDAKOVANÉ] ani pre verejnosť, po opakovanej provokácii mal iba preventívnu funkciu. Sťažovateľ nemal úmysel udrieť sudcu [REDAKOVANÉ] a nemožno mu ho pričítať, ako to bez dôkazu urobil najvyšší správny súd.

19. Vážnym procesným pochybením, ktoré zasiahlo do práva na spravodlivý proces, je, že senát žiadnym relevantným spôsobom nevyhodnotil odborné vyjadrenie znalca z odboru cestnej dopravy ako súčasť skutkového stavu. Jeho obsah by pri správnom hodnotení dôkazov mal rozhodujúci význam pri určení dôvodov, z akých došlo k chyteniu pod krk a zatraseniu sudcu [REDAKOVANÉ] sťažovateľom a ktorý z nich a akou mierou zaviniel incident.

20. Interpretáčnym excesom je aj neposkytnutie odpovede na obhajobu v časti o podobnosti prípadu s rozhodnutím [REDAKOVANÉ]. Problémom je, že až technicky porovnával prípad sťažovateľa s rozhodnutím Todorova, hoci judikatúra ESLP je prísne kazuistická a nie je možné nájsť identické skutkové okolnosti umožňujúce technické porovnanie dvoch prípadov. Z okolnosti, že návrh proti sťažovateľovi podávali zaujaté subjekty, najvyšší správny súd nevyvodil záver o odvetnom opatrení proti nemu za realizáciu slobody prejavu v rovine zaujatých členov sudcovskej rady a predsedu najvyššieho súdu. Keď najvyšší správny súd sťažovateľovi vyčíta, že ide o irelevantné námietky, ide o arbitrárny záver, pretože predložil konkrétne dôkazy, z ktorých vyplýval záver o odvetnom opatrení.

21. Formuláciou, že disciplinárny senát koná a rozhoduje len o doručenom disciplinárnom návrhu, sa najvyšší správny súd snažil len obísť základ argumentácie sťažovateľa, že (pre nepodanie disciplinárneho návrhu na sudcu [REDAKOVANÉ]) ide o selektívny prístup svedčiaci o odvetnom opatrení. V tejto časti tak sťažovateľ nedostal žiadnu odpoveď na svoju argumentáciu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

22. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým rozhodnutím z dôvodu arbitrárneho a chýbajúceho odôvodnenia na rozhodujúce skutkové a právne otázky.

23. Obsahom práva na súdnu ochranu je právo na prístup k súdu a právo na spravodlivé súdne konanie. Povinnosť súdu poskytnúť dostatočné odôvodnenie svojho rozhodnutia je podľa dlhodobu ustálenej judikatúry ESLP súčasťou procesných záruk, jednou zo súčastí základného práva na spravodlivé súdne konanie, ktoré je zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Toto právo je implikované aj v základnom práve na súdnu ochranu chránenom prostredníctvom čl. 46 ods. 1 ústavy. Z judikatúry ESLP je možné vyvodiť limity povinnosti súdu odôvodniť súdne rozhodnutie a tomu korešpondujúceho práva na odôvodnenie rozhodnutia. Toto právo nie je absolútne, to znamená, že súdny orgán nie je povinný dať podrobnú odpoveď na každý argument strany (rozsudok Van Hurk v. Holandsko z 19. 4. 1994, č. 16034/90, podobne rozsudok Garcia Ruiz v. Španielsko z 21. 1. 1999, č. 30544/96, rozsudok Perez v. Francúzsko z 12. 2. 1994, č. 47287/99). Rozsah povinnosti odôvodniť rozhodnutie sa môže líšiť podľa povahy rozhodnutia a je možné ju posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Judikatúra ESLP nevyžaduje,

aby na každý argument účastníka konania aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (rozsudok Ruiz Torija v. Španielsko z 9. 12. 1994, č. 18390/91, rozsudok Hiro Balani v. Španielsko z 9. 12. 1994, č. 18064/91, rozsudok Georgiadis v. Grécko z 29. 5. 1997, č. 21522/93). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska v. Švajčiarsko z 29. 4. 1993, č. 13942/88).

24. Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj doktrína jeho možných zásahov do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov vo veciach patriacich do ich právomoci. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nie je vo vzťahu k všeobecným súdom prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery z neho všeobecný súd vyvodil. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, rovnako ako aj ochrana princípov spravodlivého procesu na zákonnej úrovni. Táto ochrana sa prejavuje aj v tom, že všeobecný súd odpovedá na konkrétne kľúčové právne a skutkovo relevantné námietky účastníka konania. Úloha ústavného súdu pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach pre porušenie základného práva na súdnu ochranu rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov súdnej interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných práv a slobôd.

25. Po preskúmaní sťažostnej argumentácie na podklade napadnutého rozhodnutia ústavný súd už pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti dospel k záveru, že uznanie sťažovateľa za vinného zo špecifikovaného disciplinárneho previnenia a uloženie mu disciplinárneho opatrenia nevyústilo v okolnostiach posudzovanej veci do porušenia jeho práva na súdnu ochranu zo strany najvyššieho správneho súdu. Ústavný súd v napadnutom rozhodnutí nezistil taký výklad zákonných predpisov rozhodných pre vec samotnú, ktorý by mohol vyvolať účinky nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 ústavy. Najvyšší správny súd aplikoval na zistený skutkový stav relevantnú zákonnú úpravu, vysporiadal sa so všetkými podstatnými argumentmi sťažovateľa a z jeho rozhodnutia je zrejmé, akými úvahami sa riadil pri právnom posudzovaní veci. Za podstatné námietky sťažovateľa považuje ústavný súd tie, ktoré sa týkali vymedzenia skutku, zaujatosti navrhovateľov, provokácie zo strany sudcu [REDAKOVANÉ], odvety za realizovanie slobody prejavu a nutnej obrany.

26. Najvyšší správny súd jasne vymedzil predmet svojho rozhodovania, zrozumiteľne vymedzil skutok, ktorý posudzoval, od čoho sa odvíjalo aj odôvodnenie napadnutého rozhodnutia pri hodnotení dôkazov. Ústavný súd vo vymedzení skutku zo strany najvyššieho správneho súdu nezistil známky svojvôle. Námietky sťažovateľa, že do skutku nebol zahrnutý priebeh udalostí predchádzajúcich zaparkovaniu vozidiel, nie sú spôsobilé viesť k záveru o svojvoľnom vymedzení skutku. Najvyšší správny súd uviedol jasné dôvody, prečo sa nezaoberal okolnosťami predchádzajúcimi skutku tak, ako je vymedzený v skutkovej vete napadnutého rozhodnutia (nie

všetky tieto okolnosti mali vplyv na posúdenie skutku kladeného sťažovateľovi za vinu), čo sa vzťahuje aj na odborné vyjadrenie znalca.

27. Námiетка o umelej izolácii skutkových okolností nie je podľa názoru ústavného súdu dostatočne významná. Možno považovať za notorietu, že v konaní o disciplinárnom návrhu (podobne ako pri konaní o obžalobe) sa abstrahuje od skutočností, ktoré pre samotné rozhodnutie nemajú dostatočný význam. Stíhané osoby pochopiteľne vznášajú námietky o potrebe zahrnutia širšieho rámca okolností do skutkovej vety. O relevantnosti konkrétnych skutočností pre predmet rozhodovania rozhoduje príslušné rozhodovacie teleso (disciplinárny senát, resp. súd). Úprava skutkovej vety v konečnom rozhodnutí oproti jej zneniu v návrhu, ktorým sa začalo konanie, je bežným následkom vzhľadom na výsledky dokazovania.

28. Ústavný súd sa nestotožňuje s názorom sťažovateľa, že skutková veta neobsahuje podstatné skutočnosti vyžadované pre rozhodnutie. Práve naopak, považuje ju za vystihujúcu podstatu konania, ktoré bolo predmetom rozhodovania, napriek tomu, že je stručnejšia ako jej vymedzenie v zhrnutí výsledkov dokazovania či v disciplinárnom návrhu. Toto zostručnenie nijako nemodifikuje výsledky dokazovania. Najvyšší správny súd aj v rámci odôvodnenia napadnutého rozhodnutia uviedol časti skutkového deja, ktoré podľa sťažovateľa absentujú vo výroku, zároveň ich zrozumiteľným spôsobom označil za nie významné pre svoje rozhodovanie (bod 74 napadnutého rozhodnutia).

29. Najvyšší správny súd sa dostatočne zaoberal sťažovateľovou námietkou o nutnej obrane ako o okolnosti vylučujúcej protiprávnosť činu (body 68, 69), pričom jasne ustálil ukončenie uskutočnenej aktivity sudcu ■■■■■, proti ktorej (by) sa mal sťažovateľ (čo i len potenciálne) brániť, zaparkovaním vozidiel (body 71, 73 napadnutého rozhodnutia), resp. nepreukázaním slovnej provokácie (bod 72). K súvisiacej námietke o hrubom skreslení skutkového stavu a o nehodnotení správania sudcu ■■■■■ ústavný súd uvádza, že najvyšší správny súd prijateľným a nearbitrárnym spôsobom označil udalosti predchádzajúce zaparkovaniu vozidiel sťažovateľa a sudcu ■■■■■ za vzájomnú interakciu. Ústavnému súdu nie je zrejmé, ako by tým mal byť popretý priebeh incidentu, resp. prečo by nemalo byť možné uvažovať o interakcii len na podklade tvrdenia sťažovateľa, že on sa nedopustil dopravného priestupku.

30. Ak sa tým namieta rozdielny prístup v iniciácii disciplinárneho konania v kontexte dopravného priestupku sudcu ■■■■■, taká okolnosť nie je relevantná vo vzťahu k priestupkovému konaniu (bez hlbšej analýzy podľa aktuálne účinnej zákonnej úpravy konanie sudcu naplňajúce znaky priestupku už nie je disciplinárnym previnením a sudca, naopak, nie je vyňatý z pôsobnosti zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, pričom jednočinný súbeh priestupku a disciplinárneho previnenia je z hmotnoprávných dôvodov, čomu zodpovedá aj odlišný zákonný režim konania, vylúčený). Napokon námietka o konkurencii disciplinárnej a priestupkovej zodpovednosti samotného sťažovateľa vo vzťahu ku skutku, ktorý mu bol kladený za vinu, nebola ústavnou sťažnosťou uplatnená, preto sa ňou ústavný súd nezaoberal, súc viazaný rozsahom a dôvodmi podaného návrhu podľa § 45 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

31. Ochrana zákonnosti je nepochybne profesionálnou úlohou sudcu. Konfrontácia s konkrétnym možným porušením právnych noriem (napríklad aj dopravných predpisov) inou osobou v „bežnom živote“ môže viesť k individuálnej snahe sudcu aktívne presadiť dodržiavanie právnych pravidiel, ktorá však je a musí byť limitovaná spoločenskými a etickými normami, a preto, ako najvyšší správny súd správne poznamenal, sudca sa pri takejto forme sebarealizácie musí vyvarovať eskaláciám vo vzájomných interakciách a je od neho dôvodné očakávať zvýšenú samoreguláciu, aby sa v snahe dosiahnuť súlad so zákonom zo strany jeho okolia nestal sám jeho porušovateľom.

32. K námietke o materiálnej nebezpečnosti konania sťažovateľa pre sudcu ██████ ústavný súd uvádza, že najvyšší správny súd sa na viacerých miestach odôvodnenia (body 77 až 81) vyjadril k závažnosti konania sťažovateľa a k spôsobeniu škody, preto na nich ústavný súd len odkazuje bez potreby ich reprodukovania. Ústavný súd nezistil, že by bol sťažovateľovi pričítaný úmysel udrieť sudcu (pričítaný mu bol úmysel zastaviť ho, atakovať ho, pozn.), preto táto námietka neobstoí.

33. Ústavný súd nezistil nedostatok riadneho odôvodnenia napadnutého rozhodnutia v časti porovnávajúcej podobnosti prípadu sťažovateľa s rozhodnutím ██████, resp. s rozhodnutím Todorova, keď najvyšší správny súd zjavne identifikoval tam použité kritériá a zisťoval ich splnenie v prípade sťažovateľa. Ústavný súd nepovažuje všeobecné tvrdenia sťažovateľa o technickom porovnávaní prípadov za dostatočné na spochybnenie ústavnej udržateľnosti tejto časti odôvodnenia. Nevyplýva z neho, že by najvyšší správny súd požadoval pre aplikovateľnosť rozhodnutia Todorova absolútnu identitu skutkových okolností (čo by bolo ťažko možné a nemalo by rozumný zmysel), ale, naopak, hodnotil relatívnu podobnosť prípadov, keď sa jasne zaoberal pomenovanými kritériami vyvedenými síce z konkrétnych okolností prípadu, avšak s primeranou mierou abstrahovania od nich.

34. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti označil za arbitrárny záver najvyššieho správneho súdu, v ktorom považoval za irelevantné námietky sťažovateľa o zaujatosti členov sudcovskej rady najvyššieho súdu. V tejto súvislosti namieta, že z ním tvrdenej zaujatosti najvyšší správny súd nevyvodil záver o odvetnom opatrení za ním realizovanú slobodu prejavu. Z pohľadu ústavného súdu najvyšší správny súd na iných miestach dostatočne objasnil chýbajúci vecný súvis medzi okolnosťami rozhodnutia ██████ a vecou sťažovateľa (najmä v bode 60). Parciálnu námietku o podaní disciplinárneho návrhu ako odvetného opatrenia zaujatých členov sudcovskej rady považuje ústavný súd len za vyjadrenie nesúhlasu sťažovateľa s vecným záverom najvyššieho správneho súdu, čo na založenie dôvodnosti tvrdenia o arbitrárnosti nepostačuje.

35. Ústavný súd identifikoval v napadnutom rozhodnutí odpoveď na námietku sťažovateľa o selektívnom prístupe navrhovateľov (bod 65), ktorú považuje za prijateľnú pre naplnenie požiadavky riadneho odôvodnenia bez konzekvencie jeho zjavnej nespravodlivosti. Zároveň v tejto súvislosti ústavný súd odkazuje na svoje závery v bode 30 tohto uznesenia.

36. Viaceré námietky sťažovateľa smerujú k prehodnocovaniu skutkového stavu a právneho posúdenia, čím sťažovateľ stavia ústavný súd do pozície ďalšej inštancie, ktorá by mala opakovane posudzovať skutkové okolnosti a hodnotiť vykonané dôkazy. Ako už bolo uvedené, takúto pozíciu ústavný súd nemá dôvod zaujať.

37. Vzhľadom na už prezentované čiastkové závery k jednotlivým námietkam sťažovateľa ústavný súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie spĺňa ústavnoprávne požiadavky súdneho rozhodnutia bez

zistenia arbitrárnosti jeho odôvodnenia. Disciplinárny senát najvyššieho správneho súdu sa námietkami sťažovateľa zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľ v tomto konaní dostal odpoveď na všetky podstatné námietky. Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené a nie sú postihnuté ani závažnými nedostatkami v dokazovaní. Za týchto okolností ústavný súd nemá ústavne relevantný dôvod na to, aby prehodnocoval právne závery najvyššieho správneho súdu a tieto následne podroboval ústavnoprávnej korekcii.

38. Vychádzajúc z uvedeného, je ústavný súd toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi napadnutým rozhodnutím a namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. S prihliadnutím na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, ako aj s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu (ako aj práva na spravodlivé súdne konanie) nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní, ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

39. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, nebol dôvod rozhodovať ani o ďalších návrhoch sťažovateľa vrátane návrhu sťažovateľa na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia, keďže pozitívne rozhodnutie o ňom prichádza do úvahy, len ak ústavný súd prijme ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. marca 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu